

درنامه ۶

مهم ترین علل بروز مشکلات در روخوانی:

- عجله و شتابزدگی**

• از دانش آموز می خواهیم که عبارات را آرام و شمرده بخواند.
- طولانی خواندن و وصل عبارات به یکدیگر**

• باید عبارات را جمله به جمله بخواند
- خجالت، اضطراب و عدم اعتماد به نفس**

• با برخوردهای مناسب از قبیل: خوش رویی، تشویق، تغییر نوبت قرائت، قطع نکردن قرائت دانش آموز به ایجاد اعتماد به نفس می پردازیم
- کم توجهی به حروف و حرکات و کلی خوانی کلمات و ترکیبات**

• از طریق اشاره به بخش های مختلف کلمات توجه دانش آموز را به علائم و حرکات جلب می کنیم
- نمادها و ترکیبات جدید و نامأنوس نسبت به سواد فارسی**

• این موارد را با معادل های فارسی مقایسه کرده و آموزش می دهیم مانند: بهی: بهی
- وجود حروف ناخوانا در بسیاری از کلمات و ترکیبات آیات قرآن**

• با معادل سازی و تذکر نسبت به ناخوانا بودن این حروف می توانیم مشکل را برطرف کنیم مانند: قالوا: قالو
• الصَّلَاةُ الصَّلَاةُ

* برای توضیح حروف ناخوانا (به استثنای الف بعد از واو آخر مانند «تواصوا») می‌توانیم بگوییم هر جا علامت سکون یا تشدید وجود داشت، این دو با حرکت قبل از خودش خوانده می‌شوند.

صبر می‌کنیم تا خواندن او به پایان عبارت برسد و ضمن تشویق وی از او می‌خواهیم یک بار دیگر آرام تر و با دقت بخواند

نحوه رفع اشکالات روخوانی

بخش خوانی

مقایسه شکل صحیح و غلط کلمه یا عبارت اشتباه خوانده شده

* بدترین روش رفع اشکال این است که بگوییم: اشتباه خواندی، نفر بعدی بخواند.
* خواندن قرآن کلید ورود به دریای قرآن است، لذا دانش آموزان را باید وادار به خواندن قرآن نمود.
* در صورتی که دانش آموزی در خواندن یک جمله اشتباهات و ضعف‌های زیادی دارد، می‌توانیم به رفع یکی دو مورد از موارد مهم و چه بسا ساده آنها اقدام، و موارد دیگر را به نوبت‌های بعد موکول کنیم.
* رفع اشکالات روخوانی بر هر امر دیگری مقدم است و بایستی به روش مناسب اشکال او را بر طرف کنیم
* اگر دانش آموزی از روی بی‌دقتی عبارتی را جابه‌جا بخواند به او فرصت می‌دهیم تا دوباره با دقت در حرکات و عبارات دوباره بخواند.
* در صورتی که دانش آموز مهارت‌های پایه در قرآن را ندارد؛ یعنی تنوین را نمی‌شناسد یا هنگام خواندن آیاتی که به هم متصل می‌شوند دچار مشکل است و... در این زمان، عبارت مورد نظر را روی تابلوی کلاس نوشته و با اشاره صحیح حرکات و محل اتصالات را دانش آموز نشان می‌دهیم.
* گاهی اوقات نیز ممکن است دانش آموزی یک حرکت را جابه‌جا بخواند در این موقع از روش مقایسه کردن استفاده می‌کنیم.

- اگر دانش آموزان در خواندن قرآن پیشرفت نمایند اما با قرآن مأنوس نباشند، ما در تدریسمان موفق نبوده ایم.
- اگر دانش آموزان ما شیفته و عاشق قرآن شوند اما مهارت خواندن قرآن را کسب نکنند نیز در کارمان موفق نبوده ایم.
- جهت رفع اشکالات تلفظی دانش آموزان عبارات را با تأکید بیشتر و نشان دادن حالت زبان و دهان به آن ها می آموزیم و از فایل صوتی جهت تلفظ صحیح استفاده می کنیم.

- دلیل عدم استفاده از کتاب گویا در آموزش روخوانی چیست؟ با توجه به اینکه تمام مراحل آموزش روخوانی به صورت دیداری است، در آموزش از کتاب گویا (فایل صوتی) استفاده نمی کنیم.

- دومین مهارتی که در فرآیند آموزشی جامع قرآن باید ایجاد شود کدام است؟ کسب مهارت درک معنای عبارات و آیات قرآن کریم.

- جهت تقویت مهارت درک معنای آیات و عبارات از دانش آموزان می خواهیم همزمان با شمرده خوانی از روی کتاب، معنای کلماتی را که می دانند بگویند.
- جهت تقویت بعد شناختی دانش آموزان، هدف از نزول قرآن را در حد درک و فهم دانش آموزان به صورت مختصر بیان می کنیم.

ایستگاه تست درسنامه ۶

۱- چه زمانی رفع اشکالات روخوانی فراگیر را به نوبت های بعدی موکول می کنیم؟

۱. زمانی که تشخیص ضعف ها امکان پذیر نیست
۲. زمانی که اشتباهات زیاد است
۳. زمان مقایسه فراگیران با یکدیگر
۴. زمانی که توانایی خواندن عبارات را ندارد

۲- دومین مهارت از آموزش جامع قرآن کدام است؟

۱. تعقل
۲. تدبر
۳. ترجمه آیات
۴. درک معانی آیات و عبارات

۳- گاهی اوقات ممکن است فراگیر در روخوانی آیات یک حرکت را جابه جا کند، در این صورت بهترین اقدام کدام است؟

۱. اشاره صحیح به حرکات
۲. مقایسه شکل صحیح و اشتباه
۳. تکرار عبارت و دقت در حرکات
۴. بخش بخش خوانی

۴- کدام گزینه اشتباه می باشد؟

الف) با توجه به اینکه تمام مراحل آموزش روخوانی به صورت دیداری است، در آموزش از کتاب گویا (فایل صوتی) استفاده می کنیم.

ب) جهت رفع اشکالات تلفظی دانش آموزان عبارات را با تأکید بیشتر و نشان دادن حالت زبان و دهان به آن ها می آموزیم و از فایل صوتی جهت تلفظ صحیح استفاده می کنیم.

ج) یکی از راه های رفع اشکالات روخوانی مقایسه شکل صحیح و غلط کلمه یا عبارت اشتباه خوانده شده

د) بدترین روش رفع اشکال این است که بگوییم: اشتباه خواندی، نفر بعدی بخواند.

پایان ایستگاه تست درسنامه ۲

سوال	۱	۲	۳	۴
پاسخ صحیح	ب	د	ب	الف

درنامه ۷

* مراحل تدریس قرائت:

- پس از تمرین رو خوانی، فلیل صوتی قرائت را پخش کرده و از دانش آموزان می خواهیم با نگاه به متن آیات درس، قرائت هر عبارت را ابتدا گوش کنند و سپس به صورت دسته جمعی همراه با نوار شبیه آن بخوانند.
- در مواردی که کلمه یا ترکیبی را بیشتر دانش آموزان اشتباه می خوانند، به شیوه مناسب رفع اشکال می کنیم.
- پس از اتمام تمرین قرائت از دانش آموزان می خواهیم هر کدام یک جمله از آیات درس را بخوانند.

جهت افزایش توانایی دانش آموزان در قرائت می توانیم از روش تمرین گروهی بهره بگیریم

در دوره ابتدایی جهت ایجاد فهم نسبی آیات می توانیم به فهم کلمات آشنا و پرکاربرد مشترک با زبان فارسی اشاره داشته باشیم. این روش از پایه اول ابتدایی قابل اجراست

کلاس درس آموزش روخوانی
قرآن به جای مهارت آموزی
مبتنی بر قاعده محوری است

آموزش بر خواندن معلم استوار
است و قرآن آموزان آیات درس
را با معلم همخوانی می کنند

اشکالات اساسی روش های
تدریس روخوانی قرآن در
آموزگاران